

Mây phóng xạ, bóng ma đe dọa cả hành tinh

Tác Giả: Lê Phác

Thứ Tư, 16 Tháng 3 Năm 2011 11:11

Cả thế giới đang dõi theo từng « hời th» của nhà máy hạt nhân Fukushima Nhật Bản.

Nếu điều bất trắc xảy ra, những đám mây phóng xạ không phân biệt đường ranh giới quốc gia, mà sẽ đe dọa rất nhiều nước.

Phân tích số việc này, Libération nhận định « Mây phóng xạ, mối đe dọa ám ảnh toàn cầu ».

Một đám khói lớn thoát ra từ Trung tâm hạt nhân Fukushima Daiichi. Ảnh chụp lúc 10 giờ sáng (02h00 GMT), ngày 16/3/2011.

Reuters/Tokyo Electric Power Co (TEPCO)/Handout

Những sản phẩm phân rã phát ra từ các nhà máy hạt nhân bao gồm khí và bụi. Khí này rất dễ phát tán.

Mây phóng xạ, bóng ma đe dọa hành tinh

Tác Giả: Lê Phác

Thứ Tư, 16 Tháng 3 Năm 2011 11:11

Trong häp khí đßng i ta thäy cä chät phóng xạ i-ät và nhiäu loäi khí hiäm khác nhä krypton hay xänon. Trong đßđä c häi nhät là chät phóng xạ i-ät, nó cä thä gây bänh ung thä. Còn trong bäi thä cä chät plutonium, uranium, cäsium...Thä nhäng, theo Libäration, thät khä xác đänh chính xác thành phän cäu täo cäa hän häp phóng xạ này.

Liên quan đän tình hình täi nhäa máy hät nhän Fukushima, ngäi ta chä cä thä khäng đänh đäc hiän täng tăng hàm läng phóng xạ xung quanh nhäa máy, chä chäa thä xác đänh chính xác nhäng yäu tä phóng xạ hiän diän.

Dù väy, Chúng ta vän cä thä đäa ra giä thuyät đäa trên thành phän chät đät phóng xạ đäc sä đäng i nhäa máy Fukushima. Mät trong nhäng lò phän äng i đäy sä đäng nhiän liäu hän häp MOX (mät loäi hän häp cäa uranium nghäu và plutonium) và uranium giäu.

Theo các nhäa khoa häc, thành phän cäu täo cäa mây phóng xạ phä thuäc vào viäc chät đät đäc näp vào lò lâu hay chäa. Trong lò phän äng väa đä cäp, nhäng thanh đät MOX chä đäc näp vào lò häi thäng 10 räi. Vì thä, nó còn mäi và chäa ít chät phân rä phóng xạ.

Cũng giäng nhäng đäm mây bình thäng, mây phóng xạ bay trong bäu khí quyän. Mät khi đäc thäi ra khäi lò, nhäng chät cäu täo nên đäm mây này sä phát tán trong không khí. Vän täc và häng bay cäa mây phóng xạ lä thuäc vào điäu kiän thäi tiät và đä cao cäa nó. Näu mây phóng xạ i đä cao 1 000m, nó cä thä bay khäp thä giäi.

Libäration nhäc läi viäc mây phóng xạ trong thäm häa Tchernobyl đä lan täi Chäu Âä chä trong vài ngày.Thêm vào đß, näu phân tä phóng xạ càng nóng, thä nó sä bay lên càng cao và càng nhanh. Khi cä mäa hay cä tuyät räi, bäi phóng xạ sä län vào trong näc đä räi xuäng đät và sông biän.

Tä täi häm qua (15/3), häng giä thäi vä phäa Thái Bình Däng väi vän täc tä 20 đän 30km/h. Theo đä báo cäa đài khí täng Phäp, hiän täng này sä kéo dài trong nhäng ngày täi. Mät nhäa khoa häc cho räng, Tokyo cách nhäa máy Fukushima đän 250 km, vì thä näu cä mây phóng xạ, thä bäu khí quyän cũng cä thä gian phát tán và làm yäu nhäng phân tä phóng xạ trong không khí. Khi đß, dù cä chäm đät, thä đä phóng xạ cũng đä giäm đi nhiäu.

Mây phóng xạ, bóng ma đe dọa cả hành tinh

Tác Giả: Lê Phác

Thứ Tư, 16 Tháng 3 Năm 2011 11:11

Còn vá mác đá nháng cáa Fukushima đái vái thá giái, các chuyên gia đánh giá, hián tái gió chá đát 30 km/h, vì thá náu có mây phóng xạ thì cũng phái mát nhiáu ngày náa mái tái bá bên kia Thái Bình Dáng đá đi vào lãnh thá Canada và Hoa Ká. Náu viác đó xảy ra thì há tháng máy đo phóng xạ cáa hai nác này sá láp tác phát hián.

Libération đán lái các chuyên gia kát luán : hián tái ván cháa thá kháng đánh chác chán đác điáu gì.